

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO 2004 M. BIRŽELIO 28 D. ĮSAKymo NR. V-468 „DĖL BŪTINŲJŲ PRIEŠNUODŽIŲ RINKINIO ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE ĮSIGIJIMO IR VARTOJIMO TVARKOS IR PRIEŠNUODŽIŲ, VARTOJAMŲ APSINUODIJUSIEMS PACIENTAMS GYDYTI ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE, SĄRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKĖITIMO

2014 m. lapkričio 17 d. Nr. V-1191
Vilnius

1. P a k e i č i u Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. birželio 28 d. įsakymą Nr. V-468 „Dėl Būtinųjų priešnuodžių rinkinio asmens sveikatos priežiūros įstaigose įsigijimo ir vartojimo tvarkos ir Priešnuodžių, vartojamų apsinuodijusiems pacientams gydyti asmens sveikatos priežiūros įstaigose, sąrašo patvirtinimo“ ir jį išdėstau nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL BŪTINŲJŲ PRIEŠNUODŽIŲ RINKINIO ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE ĮSIGIJIMO IR PRIEŠNUODŽIŲ VARTOJIMO TVARKOS APRAŠO IR PRIEŠNUODŽIŲ, VARTOJAMŲ APSINUODIJUSIEMS PACIENTAMS GYDYTI ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE, SĄRAŠO PATVIRTINIMO

Siekdama užtikrinti būtinąją pagalbą apsinuodijimų atvejais:

1. T v i r t i n u pridedamus:

1.1. Būtinųjų priešnuodžių rinkinio asmens sveikatos priežiūros įstaigose įsigijimo ir priešnuodžių vartojimo tvarkos aprašą;

1.2. Priešnuodžių, vartojamų apsinuodijusiems pacientams gydyti asmens sveikatos priežiūros įstaigose, sąrašą.

2. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.“

2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2015 m. balandžio 1 d.

Sveikatos apsaugos ministrė

Rimantė Šalaševičiūtė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2004 m. birželio 28 d.
įsakymu Nr. V-468
(Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2014 m. lapkričio 17 d.
įsakymo Nr. V-1191
redakcija)

BŪTINŪJŲ PRIEŠNUODŽIŲ RINKINIO ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE ĮSIGIJIMO IR PRIEŠNUODŽIŲ VARTOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Būtinųjų priešnuodžių rinkinio asmens sveikatos priežiūros įstaigose įsigijimo ir priešnuodžių vartojimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato įstaigas, kurios privalo įsigyti būtinųjų priešnuodžių rinkinius, būtinųjų priešnuodžių rinkiniams keliamus reikalavimus, priešnuodžių apsinuodijusiems pacientams skyrimą pagal indikacijas ir jų vartojimo būdus bei informacijos apie turimas priešnuodžių atsargas teikimo tvarką.

2. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Būtinųjų priešnuodžių rinkinys** – atitinkamai Tvarkos aprašo 10, 11 ar 12 punktuose nurodyti nustatyti kiekių priešnuodžiai.

2.2. **Priešnuodžiai** – medžiagos, tiesiogiai ar netiesiogiai panaikinančios nuodų poveikį arba jų sukeltą organizmo funkcijų pažeidimą ir teigiamai pakeičiančios jų biotransformaciją.

3. Tvarkos aprašas taikomas greitosios medicinos pagalbos (toliau – GMP) paslaugas teikiančioms įstaigoms ir asmens sveikatos priežiūros (toliau – ASP) paslaugas teikiančioms stacionarinėms sveikatos priežiūros įstaigoms.

4. GMP ir ASP paslaugas teikiančių įstaigų vadovai paskiria asmenį, atsakingą už priešnuodžių apskaitą įstaigoje.

5. Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras (toliau – ESSC) teikia informaciją bei rekomendacijas GMP ir ASP paslaugas teikiančioms įstaigoms apie būtinųjų priešnuodžių skyrimą konkrečių apsinuodijimų atvejais.

II SKYRIUS BŪTINŪJŲ PRIEŠNUODŽIŲ RINKINIO ĮSIGIJIMAS

6. GMP paslaugas teikiančios įstaigos:

6.1. privalo turėti būtinųjų priešnuodžių rinkinius, ne mažesnius, kaip nurodyta Tvarkos aprašo 10 punkte;

6.2. būtinųjų priešnuodžių rinkinius, išvardytus tvarkos aprašo 10 punkte, įsigyja savo lėšomis;

6.3. privalo užtikrinti, kad Tvarkos aprašo 10 punkte pateiktų būtinųjų priešnuodžių būtų greitosios medicinos pagalbos automobiliuose, vykstančiuose pas apsinuodijusius pacientus;

6.4. administracija nustato būtinųjų priešnuodžių rinkinių kiekių pagal savo regiono poreikius ir apsinuodijimų specifiką.

7. ASP paslaugas teikiančios įstaigos:

7.1. privalo turėti būtinųjų priešnuodžių rinkinius, ne mažesnius kaip nurodyta Tvarkos aprašo 11 ir 12 punktuose;

7.2. būtinųjų priešnuodžių rinkinius, išvardytus Tvarkos aprašo 11 ir 12 punktuose, įsigyja savo lėšomis;

7.3. privalo užtikrinti, kad priešnuodžiai ASP įstaigoje būtų saugomi taip, kad gydytojais galėtų juos skirti bet kuriuo paros metu.

8. GMP ir ASP paslaugas teikiančios įstaigos informaciją apie turimas priešnuodžių atsargas kiekvienais metais iki vasario 1 d. turi pateikti ESSC interneto svetainėje www.apsinuodijau.lt. Jeigu įstaiga įsigyja papildomą priešnuodžių kiekį, informaciją apie tai ji turi pateikti ESSC interneto svetainėje www.apsinuodijau.lt per 5 darbo dienas nuo priešnuodžių įsigijimo.

9. Priešnuodžius, kurie išvardyti tvarkos aprašo 10, 11 ir (ar) 12 punktuose, bet nėra registruoti Lietuvos Respublikoje, GMP ir ASP paslaugas teikiančios įstaigos turi įsigyti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gegužės 9 d. įsakymo Nr. V-374 „Dėl Vardinių vaistinių preparatų įsigijimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

III SKYRIUS BŪTINŪJŲ PRIEŠNUODŽIŲ RINKINIAI

10. GMP paslaugas teikiančioje įstaigoje turi būti šių priešnuodžių:

10.1. aktyvintosios anglies (skystis, milteliai arba granulės) – bendras kiekis 100 g, pvz., 2 flakonai po 50 g;

10.2. amilnitrito (tirpalas inhaliacijoms) – bendras kiekis 2,5 ml, pvz., 5 ampulės po 0,5 ml;

10.3. atropino sulfato (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 20 mg, pvz., 20 ampulių po 1 ml 0,1 proc. tirpalo;

10.4. deguonies – balionas;

10.5. etanolio (geriamasis tirpalas) – 200 ml 30 procentų tirpalo;

10.6. gliukozės (ne mažesnės kaip 10 proc. koncentracijos injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 80 g, pvz., 20 ampulių po 10 ml 40 proc. tirpalo;

10.7. naloksono (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 4 mg, pvz., 10 ampulių po 1 ml 0,04 proc. tirpalo.

11. ASP paslaugas teikiančioje įstaigoje, išskyrus tvarkos aprašo 12 punkte nurodytas įstaigas, turi būti šių priešnuodžių:

11.1. acetilcisteino (tabletės arba injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 10 g, pvz., 50 tablečių po 200 mg;

11.2. aktyvintosios anglies (skystis, milteliai arba granulės) – bendras kiekis 250 g, pvz., 5 flakonai po 50 g;

11.3. amilnitrito (tirpalas inhaliacijoms) – bendras kiekis 2,5 ml, pvz., 5 ampulės po 0,5 ml;

11.4. askorbo rūgšties (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 7,5 g, pvz., 75 ampulės po 2 ml 5 proc. tirpalo (arba metileno mėlynasis, injekcinis tirpalas – bendras kiekis 250 mg, pvz., 5 ampulės po 5 ml 1 proc. tirpalo);

11.5. atropino sulfato (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 20 mg, pvz., 20 ampulių po 1 ml 0,1 proc. tirpalo;

11.6. deguonies;

11.7. etanolio (geriamasis tirpalas) – 500 ml 30 procentų tirpalo (arba fomepizolis – 1,5 g, pvz., 15 flakonų po 20 ml 0,5 proc. tirpalo);

11.8. fitomenadiono (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 200 mg, pvz., 20 ampulių po 1 ml 1 proc. tirpalo;

11.9. gliukozės (ne mažesnės kaip 10 proc. koncentracijos injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 80 g, pvz., 20 ampulių po 10 ml 40 proc. tirpalo;

11.10. kalcio druskų (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 10 g, pvz., 10 ampulių po 10 ml 10 proc. tirpalo;

11.11. magnio sulfato (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 50 g, pvz., 40 ampulių po 5 ml 25 proc. tirpalo;

- 11.12. naloksono (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 8 mg, pvz., 20 ampulių po 1 ml 0,04 proc. tirpalo;
- 11.13. natrio hidrokarbonato (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 84 g, pvz., 10 flakonų po 200 ml 4,2 proc. tirpalo;
- 11.14. penicilino G (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 100 mln. TV.
12. Universiteto ligoninėje ir respublikos lygmens ligoninėje, turinčiose licenciją teikti stacionarines klinikinės toksikologijos ASP paslaugas, turi būti šių priešnuodžių:
- 12.1. acetilcisteino (tabletės) – bendras kiekis 130 g, pvz., 650 tablečių po 200 mg;
- 12.2. acetilcisteino (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 30 g, pvz., 100 ampulių po 3 ml 10 proc. tirpalo;
- 12.3. aktyvintosios anglies (skystis, milteliai arba granulės) – bendras kiekis 250 g, pvz., 5 flakonai po 50 g;
- 12.4. amilnitrilo (tirpalas inhaliacijoms) – bendras kiekis 2,5 ml, pvz., 5 ampulės po 0,5 ml (arba hidroksokobalamino (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 10 g, pvz., 4 flakonai po 2,5 g);
- 12.5. atropino sulfato (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 100 mg, pvz., 100 ampulių po 1 ml 0,1 proc. tirpalo;
- 12.6. antitoksinio serumo nuo gyvačių nuodų (injekcinis tirpalas) – 2 dozės;
- 12.7. deguonies;
- 12.8. deferoksamino (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 30 g, pvz., 60 ampulių po 500 mg;
- 12.9. D-penicilamino (tabletės) – bendras kiekis 15 g, pvz., 60 tablečių po 250 mg;
- 12.10. etanolio (geriamasis tirpalas) – 500 ml 30 proc. tirpalo;
- 12.11. etanolio (injekcinis tirpalas) – 6 litrai 10 proc. arba 12 litrų 5 proc. tirpalo (arba fomezizolo – 6 g, pvz., 60 flakonų po 20 ml 0,5 proc. tirpalo);
- 12.12. fizostigmino (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 4 mg, pvz., 2 ampulės po 2 mg;
- 12.13. fitomenadiono (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 200 mg, pvz., 20 ampulių po 1 ml 1 proc. tirpalo;
- 12.14. folio rūgšties (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 300 mg, pvz., 3 flakonai po 10 ml 1 proc. tirpalo;
- 12.15. gliukozės (ne mažesnės kaip 10 proc. koncentracijos injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 80 g, pvz., 20 ampulių po 10 ml 40 proc. tirpalo;
- 12.16. gliukagono (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 15 mg, pvz., 15 flakonų po 1 mg;
- 12.17. kalcio druskų (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 10 g, pvz., 10 ampulių po 10 ml 10 proc. tirpalo;
- 12.18. magnio sulfato (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 50 g, pvz., 40 ampulių po 5 ml 25 proc. tirpalo;
- 12.19. metileno mėlynojo (injekcinis tirpalas) – 500 mg, pvz., 10 ampulių po 5 ml 1 proc. tirpalo;
- 12.20. naloksono (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 8 mg, pvz., 20 ampulių po 1 ml 0,04 proc. tirpalo;
- 12.21. natrio hidrokarbonato (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 84 g, pvz., 10 flakonų po 200 ml 4,2 proc. tirpalo;
- 12.22. natrio tiosulfato (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 25 g, pvz., 10 ampulių po 10 ml 25 proc. tirpalo;
- 12.23. penicilino G (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 100 mln. TV (arba silibinino (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 3 500 mg, pvz., 10 ampulių po 350 mg);
- 12.24. piridoksino (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 5 g, pvz., 100 ampulių po 1 ml 5 proc. tirpalo;
- 12.25. protamino sulfato (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 150 mg, pvz., 3 ampulės po 50 mg (7000 antiheparino TV);
- 12.26. tiamino (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 1 g, pvz., 10 ampulių po 1 ml 10 proc. tirpalo.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. GMP paslaugas teikiančiose įstaigose priešnuodžius apsinuodijusiems pacientams skiria kompetentingas GMP sveikatos priežiūros specialistas pagal priešnuodžių skyrimo indikacijas ir vartojimo būdus, pateiktus Tvarkos aprašo priede.

14. ASP paslaugas teikiančiose įstaigose priešnuodžius apsinuodijusiems pacientams skiria gydantis gydytojas pagal priešnuodžių skyrimo indikacijas ir vartojimo būdus, pateiktus Tvarkos aprašo priede.

15. Jei Tvarkos aprašo priede priešnuodžių skyrimo indikacijos nenurodytos, būtina konsultotis su ESSC Apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biuro būdinčiu gydytoju arba su ASP paslaugas teikiančios įstaigos klinikinės toksikologijos gydytoju. Su šiais specialistais būtina konsultotis visais neaiškiais ir sunkiais atvejais.

Būtinųjų priešnuodžių rinkinio asmens sveikatos priežiūros įstaigose įsigijimo ir priešnuodžių vartojimo tvarkos aprašo priedas

PRIEŠNUODŽIŲ SKYRIMO INDIKACIJOS IR VARTOJIMO BŪDAI

Priešnuodis	Nuodingoji medžiaga	Indikacijos, kontraindikacijos	Priešnuodžio dozavimas ir vartojimas
1. Acetilcisteinas (N-acetilcisteinas)	Paracetamolis	Skiriamas gerti iki 15 ir daugiau valandų, kai: - nustatomas galimas hepatotoksiškumas <i>Rumack-Matthew</i> nomogramoje - nežinomas laikas po apsinuodijimo, bet koncentracija plazmoje yra didesnė kaip 100 mg/l - negalima iširti paracetamolio koncentracijos plazmoje, bet išgerta didelė jo dozė (daugiau kaip 150 mg/kg arba 7,5 g suaugusiajam) arba atsiranda ar gali atsirasti kepenų pažeidimo simptomų	Pradinė dozė: 140 mg/kg Palaikomosios dozės – po 70 mg/kg kas 4 val. 17 kartų (suminė dozė – 1330 mg/kg) Jeigu pacientas gėrė aktyviosios anglies ir nėra injekcinio acetilcisteino tirpalo, skiriama gerti čia nurodytomis dozėmis Jeigu reikia keisti acetilcisteino skyrimo būdą (tabletes keisti injekciniu tirpalu ir atvirkščiai), likusio gydymo trukmė ir acetilcisteino dozės nustatomos po konsultacijos su klinikinės toksikologijos gydytoju Jeigu apsinuodijimas paracetamoliu nustatytas vėliau kaip po 24 val., acetilcisteino skyrimo dozės ir trukmė nustatomos po konsultacijos su klinikinės toksikologijos gydytoju
		Švirkščinama į veną, kai: - pacientas gėrė aktyviosios anglies - pacientas vemia arba kraujuoja į virškinamąjį kanalą - pacientas nebendradarbiauja su medicinos personalu (dėl psichikos problemų) - vyksta žaibiška kepenų nekrozė - nėščiosioms	Pradinė dozė: 150 mg/kg su 200 ml 5 proc. gliukozės tirpalo per 15–60 min. Palaikomosios dozės: lašine infuzija 50 mg/kg su 500 ml gliukozės tirpalo per 4 val., po to – 100 mg/kg su 1000 ml gliukozės tirpalo per 16 val. Jeigu apsinuodijimas paracetamoliu nustatytas vėliau kaip po 24 val., acetilcisteino skyrimo dozės ir trukmė nustatomos po konsultacijos su klinikinės toksikologijos gydytoju
2. Aktyvintoji anglis	Įvairios medžiagos, išskyrus korozines medžiagas, metalų junginius ir alkoholius	Iki 2 val. po apsinuodijimo skiriama gydančio gydytojo sprendimu, vėliau ar skiriant pakartotinai – po konsultacijos su SAM ESSC Apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biuro būdinčiu gydytoju ar ASP įstaigos klinikinės toksikologijos gydytoju. Kontraindikacijos: - virškinamojo kanalo pažeidimai - numatomas gydymas geriamaisiais priešnuodžiais	Vaikams iki 1 metų – 1 g/kg, 1–12 metų vaikams – 25–50 g, suaugusiems – 25–100 g
3. Amilnitritas	Cianidai Vandenilio sulfidas	Pirmosiomis 15 min. po apsinuodijimo, kai: - aiški anamnezė - sunkaus apsinuodijimo klinika (pvz., ryški cianozė, sąmonės ir kvėpavimo sutrikimai, traukuliai ir kt.) - specifinis kvapas	Nulaužus ampulę, suvilgomas vatos ar marlės tamponas ir duodama keletą kartų kas 2–3 min. pacientui (geriau gulinti) įkvėpti pro nosį
4. Antitoksinis	Paprastosios anglies nuodai	Įkandus gyvatei	Skiriamas pagal nurodymus informaciniame lapelyje

Priešnuodis	Nuodingoji medžiaga	Indikacijos, kontraindikacijos	Priešnuodžio dozavimas ir vartojimas
serumas			
5. Askorbo rūgštis	Nitratai, nitritai ir kitos methemoglobina sudarančios medžiagos	Jeigu nėra metabolinės acidozės	Švirkščiamą į veną 7,5–10 g
	Kalio permanganatas	Apsinuodijus	5–10 proc. tirpalu valomos nusidažiusios gleivinės
6. Atropinas	Fosforo organiniai junginiai (FOJ), karbamatai	Apsinuodijus	Švirkščiamą į veną po 1–2 mg kas 10–20 min., kol atsiranda lengvo prisotinimo atropinu požymių, atropinizacijai palaikyti kartojamos injekcijos kas 1–4 val. Vaikų pradinė dozė – iki 0,05 mg/kg, palaikomosios – 0,02–0,05 mg/kg
		Sunkių apsinuodijimų atvejais, po konsultacijos su klinikinės toksikologijos gydytoju	Dozės gali būti didesnės arba dažnesnės (iki 2–5 mg kas 5–10 min.) Prisotinimo dozė gali būti iki 50 mg, maksimali dozė – iki 100–150 mg ir daugiau, gydymo trukmė – iki 6–9 parų
	Fizostigminas, muskarinas ir kitos cholinerginės medžiagos	Skiriamas esant ryškiam muskarininiam (cholinerginiam) sindromui	Švirkščiamą po 1–2 mg į veną kas 10–20 min. iki lengvo prisotinimo atropinu, atropinizacijai palaikyti dozė galima kartoti kas 1–4 val. Vaikų pradinė dozė – iki 0,05 mg/kg, palaikomosios – 0,02–0,05 mg/kg
7. Deferoksaminas	Geležis	Sunkiai apsinuodijus, kai: - yra šokas, ryški acidozė, stiprus gastroenteritas ir (ar) geležies koncentracija plazmoje >90 mkmol/l (>4,5–5 mg/l) - ištyrus rentgenu virškinamajame kanale randama daug geležies junginių tablečių - arba išgerta >60 mg/kg dozė	Lašinama į veną iki 15 mg/kg/val. greičiu, maksimali paros dozė – 6 g (apie 80 mg/kg), jeigu reikia, galima skirti iki 16 g/d. Galima švirkšti į raumenis, pvz., pradinė dozė – 1000 mg, palaikomosios – po 500 mg kas 4 val., bet sunkiems apsinuodijimams gydyti geriau švirkšti į veną Vaikams lašinama į veną iki 15 mg/kg/val. greičiu arba švirkščiamą į raumenis po 90 mg/kg kas 8 val. Maksimali paros dozė – 6 g Gydymą galima nutraukti, kai geležies koncentracija plazmoje <3,5 mg/l arba šlapimo spalva iš rausvos (deferoksamino ir geležies komplekso spalvos) virsta normalia, arba išnyksta apsinuodijimo simptomai
	Aliuminis	Sunkiai apsinuodijus gydymą galima pradėti ir nutraukti tik po konsultacijos su klinikinės toksikologijos gydytoju	
		Jeigu pacientas serga lėtiniu inkstų nepakankamumu, po konsultacijos su klinikinės toksikologijos gydytoju ir gydytoju nefrologu	Lašinama į veną 5 mg/kg vieną kartą per savaitę, gydymo kurso trukmė ir derinimas su gydymu hemodializėmis nustatomas atsižvelgiant į aliuminio koncentraciją serume
8. Deguonis	Anglies monoksidas	Indikacijos: hipoksijos požymiai	Skiriama kvėpuoti pro kaukę arba pro nosį specialiu kateteriu 10–15 l/min. greičiu
9. D-penicilaminas	Sunkiųjų metalų junginiai (Au, Bi, Cu, Hg, Pb) Arseno junginiai	Gali būti skiriama tik po konsultacijos su klinikinės toksikologijos gydytoju Kontraindikacija: alergija penicilinui	Skiriama po 15–40 mg/kg per dieną (iki 1–2 g), apsinuodijus arsenu vaikams – iki 100 mg/kg per dieną (maksimali dozė – 1 g). Geriama 1 val. prieš valgį 3–4 kartus per dieną, gydoma vidutiniškai 5 dienas Skiriamas D-penicilaminas, kartu skiriama piridoksino po 10–25 mg per parą

Priešuodis	Nuodingoji medžiaga	Indikacijos, kontraindikacijos	Priešuodžio dozavimas ir vartojimas
10. Etanolis	Etilenglikolis Metanolis	Įtarus apsinuodijimą, skiriama gerti pradinė, o patvirtinus apsinuodijimo diagnozę arba po konsultacijos su klinikinės toksikologijos gydytoju – palaikomosios dozės	Pradinė dozė 100–150 ml 30–40 proc. etanolio tirpalo arba tokio pat stiprumo alkoholinio gėrimo, pvz., degtinės (jeigu pacientui yra koma – pro zondą) Palaikomosios dozės – po 50 ml kas 2–4 val. 4–6 kartus Hemodializės metu etanolio dozę reikia padidinti 2,5–3 kartus
		Jeigu etanolio negalima skirti gerti, patvirtinus apsinuodijimo diagnozę arba po klinikinio toksikologo konsultacijos galima lašinti į veną 10 proc. tirpalo (tikslinė etanolio koncentracija kraujyje – 1 promilė)	Pradinė dozė 7,6–8,9 ml/kg 10 proc. tirpalo Palaikomoji dozė 0,83 ml/kg/val. (alkoholiniais gėrimais piktnaudžiaujantiems pacientams – 1,96 ml/kg/val.) Palaikomoji dozė hemodializės metu 2,13 ml/kg/val. (alkoholiniais gėrimais piktnaudžiaujantiems pacientams – 3,26 ml/kg/val.)
11. Fitomenadionas	Netiesioginiai antikoagulantai	Apsinuodijus	Švirkščiami į raumenis, į veną ar po oda arba duodama gerti 2–10 mg (iki 25–50 mg), kartotinai galima skirti po 6–8 val. (jeigu pirmoji dozė buvo sušvirkšta) arba po 12–48 val. (jeigu pirmoji dozė buvo išgerta) Kūdikiams švirkšti į raumenis arba po oda po 1–2 mg kas 4–8 val.
12. Fizostigminas	Atropinas, hiosciaminas, skopolaminas	Indikacijos: Cholinolizinis sindromas	Pradinė dozė – iki 0,02–0,06 mg/kg, vidutiniškai – 2 mg kas 20 min. iki klinikinio arba nepageidaujamo poveikio. Į veną švirkščiami ne greičiau kaip 1 mg/min. Palaikomosios dozės – po 1–4 mg kas 30–60 min. (kartojantis traukuliams, ritmo sutrikimams, esant komai). Vaikams galima skirti tik gyvybei gresiančios būklės metu į veną po 0,01–0,03 mg/kg (ne greičiau kaip 0,5 mg/min.), kartojant kas 5–10 min. iki 2 mg arba iki klinikinio arba nepageidaujamo poveikio
13. Folio rūgštis (vit. B ₉)	Etilenglikolis	Pirmąsias 24 val. po apsinuodijimo	Reikėtų švirkšti į veną kas 4 val. po 50 mg, vaikams – po 1 mg/kg
	Metanolis Metotreksatas		Švirkščiami į veną kas 4 val. po 50–100 mg, vaikams – po 1 mg/kg
14. Fomepizolis	Etilenglikolis Metanolis	Apsinuodijus	Lašinama į veną, atskiedus 100–250 ml 0,9 proc. natrio chlorido arba 5 proc. gliukozės tirpalo per 30–45 min. Pradinė dozė – 15 mg/kg, po to kas 12 val. skiriamos palaikomosios dozės po 10 mg/kg ne mažiau kaip du kartus. Hemodializės metu nenutrūkstamai lašinama 1 mg/kg/val. greičiu Nereikia skirti kartu su etanoliumi, tačiau pradėjus skirti etanolio, vėliau galima skirti fomepizolio
15. Gliukagonas	Beta adrenoreceptorių blokatoriai	Sunkiai apsinuodijus (veiksmingesnis apsinuodijus beta adrenoreceptorių blokatoriais)	Pradinė 5–10 mg dozė švirkščiami į veną, palaikomoji – lašinama į veną 1–10 mg/val. greičiu su 5 proc. gliukozės tirpalu Vaikų pradinė dozė – 50–150 mkg/kg, palaikomoji – 10–50 (iki 100) mkg/kg/val.
	Kalcio antagonistai		
16. Gliukozė	Nitratai, nitritai ir kitos methemoglobina sudarančios medžiagos		Į veną lašinami 5–10 proc. gliukozės tirpalai
	Hipoglikeminiai vaistai	Indikacijos: hipoglikemija	10–40 proc. tirpalo injekcijos į veną
17. Hidroksokobalaminas	Cianidai	Sunkiai apsinuodijus	Švirkščiami į veną 70 mg/kg

Priešnuodis	Nuodingoji medžiaga	Indikacijos, kontraindikacijos	Priešnuodžio dozavimas ir vartojimas
18. Kalcio druskos, pvz., kalcio chloridas arba gliukonatas	Kalcio antagonistai	Apsinuodijus	Pradinė dozė 1–4 g arba 10 proc. tirpalo 0,2–10 ml/kg, po to – 10 proc. tirpalo 10–20 ml 4–5 kartus per dieną
	Kalis, magnis	Hiperkalemijai ar hipermagnezemijai gydyti	Švirkščiami į veną po 10–20 ml 10 proc. tirpalo 4–5 kartus per dieną
	Oksalo rūgštis	Išgėrus	Duodama išgerti 1–2 g (10–20 ml 10 proc. tirpalo)
19. Magnio sulfatas	Tirpiosios bario druskos	Išgėrus	Duodama išgerti magnio sulfato tirpalo
	Etilenglikolis	Apsinuodijus	25 proc. 10 ml injekcija į veną
	Fluoro rūgštis	Jeigu pateko ant audinių, po konsultacijos su klinikinės toksikologijos gydytoju	Infiltruojamosios injekcijos
	Oksalo rūgštis	Išgėrus	Duodama išgerti magnio sulfato tirpalo
20. Metileno mėlynasis	Nitratai, nitritai ir kitos methemoglobina sudarančios medžiagos	Indikacijos: aiški anamnezė, sunkaus apsinuodijimo klinika (pvz., ryški cianozė, sąmonės ir kvėpavimo sutrikimai, traukuliai ir kt.)	Švirkščiami į veną po 1–2 mg/kg, praskiedus 5 proc. gliukozės tirpalu. Iš karto suleidžiama pusė dozės, o po 10–15 min. – likusi pusė. Jeigu paciento būklė negerėja, po valandos galima pakartoti. Vaikams skiriama lašinės infuzijos būdu, dozę koreguojant pagal klinikinį poveikį
	Cianidai	Jeigu nėra kitų priešnuodžių	
	Giromitrinas	Jeigu yra ryški methemoglobinemija	
	Vandenilio sulfidas	Jeigu nėra kitų priešnuodžių	
21. Naloksonas	Opioidai	Indikacijos: Kai yra sąmonės sutrikimų ir (ar) kvėpavimo centro slopinimas	Kuo greičiau sušvirkščiami į veną, į raumenis, po oda arba po liežuvio, įpurškiami į intubacinį vamzdelį arba į nosį. Pradinė dozė: švirkščiami 0,4–0,8 (iki 2) mg, atkryčiui išvengti skiriama palaikomoji infuzija 0,4–0,8 mg/val. greičiu iki 10–15 mg dozės (sunkiais atvejais, užsitęsus komai arba apsinuodijus metadonu – net iki 2 parų). Vaikų iki 20 kg pradinė dozė – 0,01–0,02 mg/kg, palaikomoji dozė – lašinė infuzija 0,01 mg/kg/val. Jeigu sušvirkštus 10 mg naloksono nėra atsako, reikia įtarti, kad kartu išgerta kitų CNS slopinančių medžiagų, arba ieškoti kitos komos priežasties
22. Natrio hidrokarbonatas	Tricikliniai antidepresantai I klasės antiaritminiai vaistai (pvz., chinidinas, propafenonas)	Indikacijos: QRS komplekso išsiplėtimas >0,11 s arba pH <7,45	Skiriamas lašine infuzija, palaikant pH 7,45–7,55
23. Natrio tiosulfatas	Cianidai	Jei pacientui skiriama natrio nitrito, metileno mėlynojo arba hidroksokobalamino	Į veną iš lėto švirkščiami 12,5 g
	Jodas	Išgėrus	Skiriama gerti 1–5 proc. tirpalo
24. Penicilinas G	Amanitinai (baltoji, smailiakepurė ir žalsvoji musmirės, kaštoninė ir smailiažvynė žvynabudės, eglinė kūgiabudė)	Įtarus apsinuodijimą (iš anamnezės paaiškėjus, jog valgyta žaliųjų musmirių ar kitų žalios spalvos grybų, didėja transaminazių aktyvumas, blogėja krešumo rodikliai) pradedamas gydymas, tęsiamas patvirtinus apsinuodijimo diagnozę arba po konsultacijos su klinikinės toksikologijos gydytoju	Skiriama nuolat tris paras iki 1 mln. TV/kg per dieną lašeline būdu, pvz., 1–2 paras – iki 1 mln. TV/kg per dieną, 3-iają – iki 0,5 mln. TV/kg per dieną
25. Piridoksinas (vit. B ₆)	Etilenglikolis	Pirmąsias 24 val. po apsinuodijimo	Švirkščiami į veną po 50 mg kas 4 val.
	Giromitrinas (bobausiai)	Apsinuodijus	Švirkščiami į veną po 25 mg/kg kas 15–30 min., pasikartojus traukuliams ar komai, maksimali paros dozė – iki 300 mg/kg

Priešnuodis	Nuodingoji medžiaga	Indikacijos, kontraindikacijos	Priešnuodžio dozavimas ir vartojimas
	Izoniazidas, ftivazidas ir kiti hidrazinai	Apsinuodijus	Skiriama 1 g piridoksino kiekvienam išgerto izoniazido gramui Nežinant išgerto izoniazido kiekio, pradinė dozė – 5 g į veną per 30–60 min. Jeigu paciento būklė išlieka sunki, galima kartotinai skirti (infuzomatu) 5 g piridoksino per 24 val. Vėliau paros dozė – 0,5–6 g/d., atsižvelgiant į apsinuodijimo sunkumo laipsnį
26. Protamino sulfatas	Heparinas	Perdozavus, kai yra didelių krešumo sutrikimų	Švirksčiama ne greičiau kaip 10 mg/2 min. greičiu. 100 TV heparino neutralizuoti iš karto reikia 1–1,5 mg, po 30–60 min. – 0,5–0,75 mg, po 2 val. – 0,25–0,375 mg protamino
	Smulkiamolekuliniai heparinai		Galima skirti po 1 mg kiekvienam 100 anti-Xa TV dalteparino, enoksaparino ar tinzaparino arba 0,1 ml neprolonguoto veikimo nadroparino, tačiau per didelės jo dozės gali sustiprinti kraujavimą
27. Silibininas	Amanitinai (baltoji, smailiakerpurė ir žalsvoji musmirės, kaštoninė ir smailiažvynė žvynabudės, eglinė kūgiabudė)	Įtarus apsinuodijimą (iš anamnezės paaiškėjus, kad valgyta žaliųjų musmirių ar kitų žalios spalvos grybų, didėja transaminazių aktyvumas, blogėja krešumo rodikliai)	Pirmąją gydymo valandą skiriama 5 mg/kg į veną, po to lašeliu būdu po 20 mg/kg/d., kol sunormalėja transaminazių aktyvumas Penicilino G kartu skirti nereikia
28. Tiaminas (vit. B ₁)	Etanolis	Sunkiai apsinuodijus	Švirksčiama į veną 100–500 mg su gliukozės tirpalais
	Etilenglikolis	Pirmąsias 24 val. po apsinuodijimo	Švirksčiama į veną po 100 mg kas 4 val.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2004 m. birželio 28 d.
įsakymu Nr. V-468
(Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2014 m. lapkričio 17 d.
įsakymo Nr. V-1191
redakcija)

**PRIEŠNUODŽIŲ, VARTOJAMŲ APSINUODIJUSIEMS PACIENTAMS GYDYTI
ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE, SĄRAŠAS**

1. Acetilcisteinas
2. Aktyvintoji anglis
3. Amilnitritas
4. Antibotulininis serumas
5. Antitetaninis serumas
6. Antitoksinis serumas nuo gyvačių nuodų
7. Askorbo rūgštis
8. Atropino sulfatas
9. Deferoksaminas
10. Deguonis
11. Dietiksimas
12. Dietileno triamino pentaacetatas (DTPA)
13. Dimerkaprolas
14. Dimerkaptopropano sulfonatas
15. Dimerkaptosukcininė rūgštis
16. D-penicilaminas
17. Etanolis
18. Etilendiamintetraacto rūgšties kalcio ir natrio druska (kalcio ir natrio EDTA)
19. Etilendiamintetraacto rūgšties kobalto druska (dikobalto EDTA)
20. Etilendiamintetraacto rūgšties natrio druska (natrio EDTA)
21. Fitomenadionas
22. Fizostigminas
23. Flumazenilis
24. Folio rūgštis
25. Fomepizolis
26. Fragmentuoti širdį veikiančių glikozidų antikūnai
27. Gliukagonas
28. Gliukozė
29. Hidroksokobalaminas
30. Kalcio druskos (kalcio gliukonatas, kalcio chloridas)
31. Kalcio folinatas
32. Kalio geležies heksacianoferatas
33. Magnio sulfatas
34. Metileno mėlynasis
35. Metioninas
36. Nalmefenas
37. Naloksonas

38. Naltreksonas
 39. Natrio hidrokarbonatas
 40. Natrio nitritas
 41. Natrio polistireno sulfonatas
 42. Natrio tiosulfatas
 43. Obidoksimas, pralidoksimas ir kiti cholinesterazės reaktyviliai
 44. Okreotidas
 45. Penicilinas G
 46. Piridoksinas
 47. Protamino sulfatas
 48. Silibininas
 49. Tiaminas
 50. Toluidino mėlynasis
-

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras 191349831, Birutės 56, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO 2004 M. BIRŽELIO 28 D. ĮSAKYMO NR. V-468 „DĖL BŪTINŲJŲ PRIEŠNUODŽIŲ RINKINIO ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE ĮSIGIJIMO IR VARTOJIMO TVARKOS IR PRIEŠNUODŽIŲ, VARTOJAMŲ APSINUODIJUSIEMS PACIENTAMS GYDYTI ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE, SĄRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2014-11-17 Nr. V-1191
Dokumento registracijos data ir numeris	2014-11-28 Nr. 2014-18123
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2014-11-28 Nr. 16981
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Vizavimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Alvydas Balinskas, vedėjas, Teisės ir bendrųjų reikalų skyrius
Sertifikatas išduotas	ALVYDAS BALINSKAS, LR SAM Ekstremalių sveikatai situacijų centras LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2014-11-17 09:22:02
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2014-11-28 08:46:28
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	Nacionalinis sertifikavimo centras (IssuingCA-B), Gyventojų registro tarnyba prie LR VRM - i.k. 188756767 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2014-04-22 - 2017-04-21
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	RIMANTĖ ŠALAŠEVIČIŪTĖ, Sveikatos apsaugos ministras
Sertifikatas išduotas	RIMANTĖ ŠALAŠEVIČIŪTĖ, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2014-11-17 16:49:35
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2014-11-28 08:46:25
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	Nacionalinis sertifikavimo centras (IssuingCA-A), Gyventojų registro tarnyba prie LR VRM - i.k. 188756767 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2014-07-17 - 2017-07-16
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Regina Žilinskienė, Vedėja, Dokumentų valdymo ir asmenų priėmimo skyrius
Sertifikatas išduotas	REGINA ŽILINSKIENĖ, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2014-11-17 20:20:29
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2014-11-28 08:46:25
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	Nacionalinis sertifikavimo centras (IssuingCA-B), Gyventojų registro tarnyba prie LR VRM - i.k. 188756767 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2014-03-21 - 2017-03-20

DETALŪS METADUOMENYS

Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "SSC GDL NH CA, Skaitmeninio sertifikavimo centras LT" išduotą sertifikatą "TEISĖS AKTŲ REGISTRAS, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija LT", sertifikatas galioja nuo 2013-12-31 iki 2014-12-31 "Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "SSC GDL NH CA, Skaitmeninio sertifikavimo centras LT" išduotą sertifikatą "TEISĖS AKTŲ REGISTRAS, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija LT", sertifikatas galioja nuo 2013-12-31 iki 2014-12-31
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Signa Web v1.5-SNAPSHOT
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2014-11-29)
Paieškos nuoroda	https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=39ea2910774a11e496d1f482b62f41cd
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2014-11-29 00:04:29 TAIS